ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут економіки, оподаткування та митної справи
Кафедра міжнародної економіки

Затверджено
Науково-методичною радою Університету
протокол від _____2019 р. №__
Голова НМР_____О.А. Шевчук

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 056 «Міжнародні економічні відносини»
спеціалізація «Міжнародна економіка»

Ірпінь, 2019

Програма виробничої практики складена відповідно до листа Державної фіскальної служби України № 6606/6/99-99-04-05-01-15 «Про проходження практики» від 31.03.2015 р. та на основі освітньої програми здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 056 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізація «Міжнародна економіка», затвердженої в 2016р.

Автор: Чернова О.В.,
к.е.н., доцент
доцент кафедри міжнародної економіки

Рецензенти: О.В. Коляда, к..е.н., доцент
доцент кафедри міжнародної економіки

Л.В. Слюсарева, к.е.н., доцент
доцент кафедри економіки підприємства

Розглянуто і схвалено кафедрою міжнародної економіки, протокол від "__" _____ 2019 р. №__.

Завідувач кафедри _____Белінська Я.В, д.е.н., професор

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового Інституту економіки, оподаткування та митної справи, протокол від «__» _____ 2019 р. № __

Голова вченої ради ННІ ЕОМС _____ К.І. Швабій, професор, д.е.н.

Завідувач
відділу профорієнтаційної роботи,
практики та сприяння працевлаштуванню _____ В.В. Тарнавська

Завідувач навчально-методичного відділу _____ І. І. Самойлова

ЗМІСТ

1. Загальні положення виробничої практики……..... ……. 4
1.1. Мета, завдання, бази практики…….……...…… 4
1.2. Організація та керівництво практикою ……..…… 4
1.3. Оформлення звіту з практики . . ……..... 5
1.4. Організація захисту звіту з практики. ……. 6

2. Програма і зміст практики…….……..……. **7**
2.1. Проходження практики в органах ДФС. Тематичний план…….... 7
2.1.1. Загальне ознайомлення із структурою ДФС (ОДПІ, ДПІ)…… 8
2.1.2. Облік та роз'яснювальна робота з платниками податків…….……. 8
2.1.3. Контроль за фінансовими установами та операціями у сфері ЗЕД. Валютний контроль 8
2.1.4. Контроль за справлянням податку на додану вартість…..…….……..... 9
2.1.5. Контроль за справлянням акцизного податку…….…… 9
2.1.6. Контроль за справлянням податку на прибуток підприємств…… 10
2.1.7. Контроль за справлянням податку з доходів фізичних осіб……..…..…… 10
2.1.8. Контроль за справлянням плати за землю……..…….…….. 11
2.1.9. Контроль за справлянням екологічних та ресурсних платежів……... 11
2.1.10. Контроль за справляння місцевих податків та зборів…… 12
2.1.11. Індивідуальне завдання…….…...…….…… 12

2.2. Проходження практики на підприємстві. Тематичний план..…… 13
2.2.1 Загальне знайомство із підприємством та його характеристика…….……..… 14
2.2.2. Організаційна структура і структура управління підприємством…….……..… 14
2.2.3. Майно і власність підприємства…….…….. 14
2.2.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та його взаємовідносини із зовнішнім середовищем…….…….……..… 14
2.2.5. Система планування діяльності підприємства у сфері ЗЕД…….….. 15
2.2.6. Фінанси і витрати підприємства, що здійснює ЗЕД…….……..… 16
2.2.7. Податки та обов'язкові платежі підприємства у сфері ЗЕД…….……. 16
2.2.8. Підсумковий баланс підприємства ……..…….…… 16
2.2.9. Узагальнення фінансових результатів діяльності підприємства……....……..….. 16
2.2.10. Стратегія міжнародного маркетингу підприємства ..…… ……..... 17
2.1.11. Індивідуальне завдання ……..…….……. 17

2.3. Проходження практики в органах Державної влади, науково-дослідних установах, що займаються проблемами регулювання та розвитку ЗЕД в Україні. Тематичний план 18
2.3.1. Ознайомлення з організацією та загальна характеристика її діяльності…….….. 19
2.3.2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні …… 19
2.3.3. Динаміка зовнішньоекономічних і макропоказників країни…..……. 19
2.3.4. Іноземні інвестиції та ефективність їх використання ……..…… 20
2.3.5. Організація міжнародних перевезень в Україні та оцінка їх ефективності..... 20
2.3.6. Страхування у міжнародній торговельній практиці……...……. 20
2.3.7. Розрахункові і кредитні операції у зовнішньоекономічній діяльності…….. 20
2.3.8. Індивідуальне завдання…….…….. 20

Список рекомендованої літератури …….. 22
Додатки…… 24

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета, завдання, бази практики

Виробнича практика введена у системне вивчення системи податкового регулювання зовнішньоекономічної діяльності національних підприємств, механізму зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Практика студентів є складовою частиною підготовки фахівців у вищих навчальних закладах. Виробнича практика передбачена навчальним планом та є однією з складових підготовки фахівців з міжнародної економіки.

Програма висвітлює мету, основні завдання та терміни проведення практичної підготовки, навчально-методичне забезпечення її проведення, зміст практики, організацію та керівництво нею. Визначено також форми та методи контролю, вимоги до звіту та підведення підсумків практики.

Метою практики є поглиблення і подальше закріплення студентами знань, одержаних в Університеті на протязі першого, другого та третього курсів навчання, формування у них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень, набуття ними практичного досвіду ділового спілкування, підготовка до самостійної роботи на штатних посадах, що потребують кваліфікації не менше ніж бакалавра з міжнародної економіки.

Головні завдання практики:

- набуття студентами професійних умінь за фахом, розвиток професійного мислення;
- закріплення, розширення та систематизація знань, одержаних при оволодінні фаховими дисциплінами на основі вивчення діяльності податкової адміністрації або підприємства;
- збір і обробка необхідних матеріалів, що знадобляться для виконання практичної частини звіту з практики а також для подальшого навчання студентів в Університеті
- формулювання студентами підсумкових висновків і пропозицій, виконання індивідуальних завдань.

Бази практики формуються Університетом. Перелік баз практики визначається Університетом та на основі листів-погодження від підприємств (організацій) про їх зацікавленість та готовність прийняти для проходження практики певної кількості студентів.

Конкретними місцями проходження виробничої практики студента можуть бути: органи ДФС України, підрозділи апарату управління підприємства, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю (ЗЕД), органи Державної влади, науково-дослідні установи, що займаються проблемами регулювання та розвитку ЗЕД в Україні тощо.

Кількість студентів для одноразового проходження практики визначається, враховуючи матеріально-технічний стан бази практики, організаційну структуру та чисельність апарату управління. Закріплення студентів за конкретними базами практиками здійснюється наказом ректора Університету.

Студенти, які уклали з підприємствами (організаціями, установами) індивідуальні договори, можуть проходити практику на цих підприємствах (організаціях, установах).

Студенти, за власним бажанням, можуть проходити виробничу практику на самостійно обраних об'єктах практики. В такому випадку необхідно подати до кафедри у встановлені строки лист-прохання від цієї бази практики про готовність прийняти їх на практику.

Звіт виконується протягом всієї практики, згідно тематичного плану.

Тривалість практики згідно з навчальним планом - чотири тижні.

1.2. Організація та керівництво практикою

Загальне керівництво практикою здійснює керівник практики від Університету та керівник практики від бази практики. Керівник практики бази практики призначається наказом керівника. Керівник практики від Університету - наказом ректора Університету.

Керівник практики від Університету повинен:

1. Брати участь в інструктажі.
2. Консультувати студентів щодо написання відповідних розділів звіту з практики.
3. Тримати постійний зв'язок з базами практики.
4. Здійснювати контроль за дотриманням студентами календарного графіку проходження практики.
5. Перевіряти та рецензувати звіти практикантів, приймати участь у роботі комісії з прийому їх захисту.
6. Постійно інформувати кафедру про хід виробничої практики та надавати рекомендації щодо удосконалення методики проходження практики студентами Університету.

В *обов'язки керівника від бази практики* входить:

1. Організація проходження практики студентами відповідно до вимог цієї програми та створення необхідних умов для виконання студентами завдань з практики.
2. Забезпечення студентів практичними завданнями та необхідними матеріалами.
3. Контроль над роботою студенів та дотриманням ними трудової дисципліни.
4. Надання характеристик на практикантів з оцінкою рівня їх теоретичної і практичної підготовки та ставлення до виконання означених завдань.

Для проходження практики *студент зобов'язаний:*

1. До відбуття на практику заслухати інструктаж керівника практики від Університету.
2. Отримати щоденник, програму практики, направлення на практику та інші необхідні документи.
3. Прибувши на місце практики, студент повинен своєчасно подати керівникові від бази практики щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки, ознайомитися з робочим місцем та уточнити програму і графік проходження практики.
4. Під час проходження практики студент зобов'язаний суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку.
5. Опрацьовувати завдання, визначені цією програмою, та своєчасно з'являтися до керівника практики від Університету на консультації.
6. Підсумкові результати проходження практики студент обов'язково оформлює як письмовий звіт і разом із щоденником, характеристикою, одержаною не пізніше, ніж за день до закінчення практики, та висновками керівників практики від бази практики та Університету подає ці документи на кафедру міжнародної економіки і підприємництва для захисту. Захист індивідуальних звітів приймає комісія, призначена завідувачем кафедрою.

1.3. Оформлення звіту з практики

Результати проходження практики студент оформляє як ґрунтовний письмовий звіт. Він повинен мати чітку побудову, логічну послідовність, переконливу аргументацію, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій. Звіт складається з двох частин: текстової і додатків.

У звіті студенту належить показати:

— теоретичні знання і практичні навички щодо розв'язування питань, що виникають у професійній діяльності економістів-міжнародників;

— вміння самостійно обробляти і узагальнювати аналітичну, економічну, статистичну та іншу інформацію щодо роботи установ та підприємств;

— здатність приймати рішення з оцінки стану їх діяльності;

— вміння розробляти практичні пропозиції щодо подальшого удосконалення та поліпшення їх діяльності, форм і методів управління.

Вимоги до оформлення звіту:

Загальний обсяг звіту не повинен перевищувати 40 сторінок (без додатків) формату А-4.

Міжрядковий інтервал – 1,5; абзац – 1,25 см. Ліве поле - 30 мм, праве - 10 мм, верхнє і нижнє - 20 мм. Вирівнювання – по ширині. Звіт має бути прошитий.

Усі сторінки повинні бути включені до нумерації, починаючи з титульного листа, але пронумеровані з першого питання звіту арабськими цифрами у правому верхньому куті.

Текст роботи розбивається на розділи згідно з тематичним планом програми практики. Питання нумеруються арабськими цифрами. Заголовок питання друкується великими літерами. Крапку вкінці заголовка не ставлять. Виклад наступного питання можна починати на тій же сторінці, на якій закінчилось попереднє, за умови, що на ній вміститься два-три-рядки нового тексту.

Матеріал звіту розміщується в наступному порядку:

- титульний лист (додаток 1), де мають стояти підпис керівника практики від підприємства та печатка підприємства;
- характеристика (додаток 2);
- рецензія (додаток 3);
- зміст, де зазначаються назви всіх розділів звіту та номери сторінок, з яких вони починаються (додаток 4);
- основна частина звіту;
- список використаних джерел;
- додатки.

Основна частина звіту поділяється на окремі розділи, перелік і послідовність яких визначається змістом Програми практики.

Таблиці, додатки, схеми, графіки повинні бути змістовними, відповідати вимогам практики, мати назву із зазначенням періоду часу, за який наводяться дані.

Список використаних джерел має включати лише ті джерела, на яких були зроблені посилання в тексті.

Літературні джерела розміщуються в алфавітному порядку. Приклади оформлення надано в додатку 5.

Нижче списку використаних джерел студент вказує дату написання звіту і ставить особистий підпис.

Додатки

Додатки наводяться у вигляді форм первинних, зведених документів, форм звітності, графіків та схем. Кожен додаток починається з нової сторінки. На кожен додаток має бути посилання в тексті. Розміщуються додатки у порядку появи посилань на них. Додаток повинен мати назву, яка друкується зверху по центру відносно тексту сторінки. У правому верхньому куті над заголовком малими літерами (з першої великої) друкується слово *Додаток* _ і цифра, що позначає номер додатку. Всі додатки повинні бути заповнені та достовірні.

Текстова частина звіту підшивається, додатки надаються окремо у папці.

1.4. Організація захисту звіту з практики

Оформлений звіт разом з індивідуальним завданням і характеристикою подається на кафедру для перевірки і захисту. Керівник практики від університету перевіряє звіт і дає загальну оцінку виконаній роботі. На першому розділі звіту мають бути підписи практиканта, керівників практики від бази практики та університету і відтиск печатки бази практики. Студент захищає звіт перед комісією, яка призначається завідувачем кафедри.

Результати практики оцінюються за диференційованою оцінкою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

З метою забезпечення єдиних критеріїв і об'єктивності оцінок перевага в оцінці результатів проходження практики належить представнику від університету. Оцінка має відображати ступінь підготовленості студента-практиканта до практичної роботи за фахом. При оцінці звітів враховується оцінка за зміст, оформлення роботи та відповіді при захисті.

Студентові, який не виконав програму практики з поважних причин, буде надано право пройти практику в наступному навчальному році.

Студент, що не виконав вимог практики з неповажних причин, дістав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, відраховується з числа студентів університету.

ПРИМІТКА: Анкета оцінювання рівня знань студента-практиканта є невід'ємною складовою звіту про проходження практики й обов'язкова до заповнення керівником практики від бази проходження практики (додаток 6).

2. ПРОГРАМА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Проходження практики в органах ДФС

Тематичний план

Зміст практики	Тривалість практики (днів)
Оформлення перепустки та ознайомлення з наказом про призначення керівника практики від бази практики; інструктаж з техніки безпеки та охорони праці	1
Загальне ознайомлення із структурою органу ДФС районного (міського) рівня	1
Облік та роз'яснювальна робота з платниками податків	1
Контроль за фінансовими установами та операціями у сфері ЗЕД. Валютний контроль	3
Контроль за справлянням податку на додану вартість	2
Контроль за справлянням акцизного податку	2
Контроль за справлянням податку на прибуток підприємств	1
Контроль за справлянням податку з доходів фізичних осіб	1
Контроль за справлянням плати за землю	1
Контроль за справлянням екологічних та ресурсних платежів	1
Контроль за справлянням місцевих податків та зборів	1
Індивідуальне завдання	5

2.1.1. Загальне ознайомлення із структурою органу ДФС районного (міського) рівня

Організаційну структуру ДПІ, ОДПІ студент вивчає самостійно та відображає зібрану інформацію у звіті.

2.1.2. Облік та роз'яснювальна робота з платниками податків

Студент з'ясовує: в якому відділі ведеться облік та роз'яснювальна робота з платниками податків, особливості оподаткування суб'єктів, що займаються ЗЕД, які документи регламентують роботу цього підрозділу, який склад відділу.

Вивчає:

- основні завдання відділу;
- вимоги до платників податків при постановці на облік (зокрема, суб'єктів ЗЕД);
- документацію, яка ведеться в відділі при постановці на облік;
- основні методи і регламентуючі документи при проведенні роз'яснювальної роботи;
- умови зняття з обліку платників податків;
- вхідні та вихідні документи;
- звітні документи (внутрішні та зовнішні).

Бере участь:

- у складанні плану роз'яснювальної роботи та її проведенні з певних питань;
- в оформленні документів при постановці на облік платників податку;
- у складанні звітних документів.

2.1.3. Контроль за фінансовими установами та операціями у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Валютний контроль

Студент знайомиться зі структурою, чисельністю, призначенням та функціональними обов'язками співробітників відділу.

Вивчає та аналізує:

- законодавчі акти зі змінами та доповненнями до них, нормативні документи, що регулюють оподаткування у сфері ЗЕД та валютний контроль;
- особливості оподаткування експортно-імпортних операцій (проаналізувати прямі і непрямі податки при перетині митного кордону України);
- основні напрямки зовнішньоекономічної діяльності підприємств (організацій) даного району (області);
- механізм планування та перевірку підприємств, які мають валютні рахунки та проводять операції з валютою;
- контроль обмінних пунктів валюти;
- вхідну інформацію;
- документацію, що складається за результатами перевірок;
- звітну документацію відділу.

Бере участь у:

- плануванні та проведенні контрольних перевірок оподаткування зовнішньоекономічної діяльності та валютних операцій платників податків;
- складанні звітності відділу;
- оформленні протоколів, актів перевірок, довідок за результатами перевірок.

2.1.4. Контроль за справлянням податку на додану вартість

Студент з'ясовує: який відділ займається прийомом документації, контролем за оформленням документації, справлянням податків та камеральної перевірки щодо ПДВ.

Вивчає:

- структуру та призначення відділу;
- функціональні обов'язки співробітників відділу;
- документальне оформлення вхідної інформації;
- вимоги до вхідної документації;
- планування документальних перевірок;
- планування та проведення камеральних перевірок;
- методику написання протоколів, актів, довідок тощо при проведенні перевірок щодо ПДВ, вимоги до їх оформлення;
- участь в роз'яснювальній та консультаційній роботі;
- законодавчі акти щодо ПДВ;
- внутрішню та зовнішню звітність відділу;
- поквартальну динаміку надходження ПДВ за останні 3-5 років у розрізі платників податків.

Бере участь у:

- заповненні вхідної інформації, що надходить від підприємств (декларацій щодо ПДВ);
- складанні планів документальних та проведенні камеральних перевірок;
- написанні звітної документації відділу;
- проведенні роз'яснювальної роботи серед платників податків;
- нарахування ПДВ.

2.1.5. Контроль за справлянням акцизного податку

Студент з'ясовує: який відділ займається прийомом документації, проведенням документальної та камеральної перевірок, контролю за справлянням акцизного податку.

Вивчає:

- структуру та призначення відділу; функціональні обов'язки співробітників відділу;
- законодавчі акти про акцизний податок;
- перелік підакцизних товарів; ставки акцизного податку;
- документацію, що надходить від платників податку та вимоги до її заповнення;
- планування документальних та проведення камеральних перевірок;
- акти, протоколи та довідки, які складаються після проведення перевірок та вимог до їх оформлення;
- звітність відділу;
- динаміку надходження даного податку до бюджету за 3-5 років;
- інформаційні зв'язки з відділами та звітними організаціями;
- проведення роз'яснювальної та консультаційної роботи.

Бере участь у:

- проведенні розрахунків податку збору відносно вітчизняних та імпортних товарів із застосуванням відносних та постійних ставок;
- складанні вхідних документів, які надходять від платників податків;
- складанні планів документальних перевірок;
- проведенні камеральних перевірок;
- складанні актів, протоколів та довідок при проведенні камеральних перевірок;

- складанні звітної інформації відділу;
- проведенні роз'яснювальної роботи серед платників відповідного податку.

2.1.6. Контроль за справлянням податку на прибуток підприємств

Студент знайомиться: зі структурою відділу, чисельністю співробітників відділу та їх функціональними обов'язками, змістом роботи.

Вивчає:

- законодавчі акти про податок на прибуток, зміни та доповнення до них;
- застосування закону щодо різних видів діяльності підприємств та організації (підприємницька, банківська, страхова та інші);
- документацію, що надходить від платників податків;
- інструкцію по заповненню декларації та додатків до неї про податок на прибуток;
- планування документальних перевірок;
- проведення камеральних перевірок;
- документацію, яка складається співробітниками ДПІ після проведення перевірок;
- інформаційні зв'язки відділу в структурі ДПІ та із зовнішніми організаціями;
- планування й проведення роз'яснювальної та консультаційної роботи;
- динаміку надходження даного податку до бюджету за 3-5 років;
- звітність відділу.

Бере участь у:

- проведенні розрахунків податку на прибуток відносно платників різних видів діяльності підприємств та організації;
- розрахунку валових доходів;
- розрахунку валових витрат;
- розрахунку амортизації;
- перевірці правильності застосування пільг;
- заповненні декларації та додатків до неї;
- перевірці правильності заповнених декларацій;
- складанні планів документальних та проведенні камеральних перевірок;
- складанні відповідних документів після проведення перевірок;
- складанні звітної інформації;
- проведенні роз'яснювальної роботи серед платників податків про податок на прибуток підприємств.

2.1.7. Контроль за справлянням податку з доходів фізичних осіб

Студент знайомиться: із структурою, чисельністю співробітників відділу, їх призначенням та функціональними обов'язками.

Вивчає:

- законодавчі акти щодо оподаткування доходів громадян, зміни та доповнення до них;
- особливості оподаткування доходів підприємців, діячів мистецтва та літератури, громадян у залежності від місця роботи;
- оподаткування дивідендів;
- патентування окремих видів діяльності;
- інструкцію по заповненню декларації та іншої вхідної документації щодо оподаткування фізичних осіб;
- нарахування та справляння податків фізичними особами;
- інформаційні зв'язки відділу;
- проведення роз'яснювальної та консультаційної роботи серед фізичних осіб - платників податків;

- динаміку надходження прибуткового податку до бюджету за 3-5 років;
- звітність відділу.

Бере участь у:

- проведенні розрахунків податку з доходів фізичних осіб;
- розрахунку податку за основним місцем роботи громадянина;
- розрахунку податку за неосновним місцем роботи;
- розрахунках оподаткування фізичних осіб - підприємців;
- оподаткуванні при отриманні дивідендів фізичними особами;
- розрахунку податку за сукупним доходом за звітний період;
- перевірці правильності застосування пільг при оподаткуванні фізичних осіб;
- перевірці правильності заповнення декларації;
- складанні вихідної інформації, у т.ч. звітної, відділу;
- проведенні роз'яснювальної роботи та надання консультацій платниками податку.

2.1.8. Контроль за справлянням плати за землю

Студент знайомиться зі структурою, чисельністю, призначенням та функціональними обов'язками співробітників відділу.

Вивчає:

- закон із змінами та доповненнями про податок на землю та інші інструктивні матеріали;
- методику розрахунку податку за землю;
- пільги щодо податку;
- плату за землю та орендну плату;
- динаміку надходження даного податку до бюджету за 3-5 років;
- вхідну інформацію, що надходить від платників податку до підрозділу;
- планування та проведення контролю за правильністю розрахунків, своєчасністю справляння податку за землю;
- складання звітної документації;
- проведення роз'яснювальної роботи серед платників податку;
- складання протоколів та актів за результатами перевірок;
- планування документальних перевірок.

Бере участь у:

- проведенні розрахунків податку на землю в залежності від площі, родючості та місцезнаходження земельної ділянки;
- плануванні та проведенні перевірки правильності стягнення податку за землю;
- складанні звітності відділу;
- проведенні роз'яснювальної та консультаційної роботи про податок за землю;
- перевірці правильності застосування пільг при сплаті податку за землю.

2.1.9. Контроль за справлянням екологічних та ресурсних платежів

Студент знайомиться: зі структурою, чисельністю, призначенням відділу та функціональними обов'язками його співробітників.

Вивчає:

- Податкове законодавство зі змінами та доповненнями про плату за воду, за корисні копалини, за забруднення навколишнього природного середовища, відрахування на геологорозвідувальні роботи, лісовий доход та інші податки, що сплачуються на території району (міста);
- методику розрахунку відповідних платежів та податків;
- планування та проведення контрольних перевірок сплати;
- застосування пільг;

- вхідну інформацію;
- звітну інформацію;
- динаміку надходження даного податку до бюджету за 3-5 років.

Бере участь у:

- проведенні перевірок щодо правильності розрахунків справляння та своєчасності сплати відповідних платежів та податків;
- складанні звітної інформації;
- складанні документів за результатами перевірок.

2.1.10. Контроль за справляння місцевих податків та зборів

Студент знайомиться зі структурою, чисельністю, призначенням та функціональними обов'язками співробітників відділу.

Вивчає:

- законодавчі акти із змінами та доповненнями про місцеві податки та збори;
- роль місцевих податків та зборів у формуванні бюджету місцевого самоврядування;
- місцеві податки та збори, що справляються в районі (місті);
- планування та проведення перевірок правильності розрахунків, справляння та своєчасності сплати місцевих податків та зборів;
- вхідну інформацію;
- звітну інформацію (як внутрішню так і зовнішню);
- динаміку надходження податків і платежів до місцевого бюджету за 3-5 років.

Бере участь у:

- плануванні та проведенні перевірок щодо правильності розрахунків, справляння та своєчасності сплати місцевих податків та зборів;
- складанні звітної інформації;
- складанні протоколів, актів та довідок за результатами перевірок;
- перевірці правильності застосування пільг.

2.1.11. Індивідуальне завдання.

За результатами практики в ДПІ (ОДПІ) студенти повинні виконати індивідуальне завдання, а саме, надати загальну оцінку існуючої системи регулювання та оподаткування ЗЕД в Україні: проаналізувати систему тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД в Україні; проаналізувати систему валютного регулювання ЗЕД в Україні; визначити шляхи вдосконалення системи оподаткування та адміністративного регулювання ЗЕД в Україні.

ПРИМІТКА: <u>По кожному розділу Програми виробничої практики</u> студент з'ясовує загальну кількість платників відповідного податку (в межах свого району (області)) та визначає серед них кількість суб'єктів оподаткування, що займаються ЗЕД; проводить аналіз динаміки стягнення податків за останні 3-5 років, визначає частку суб'єктів ЗЕД в загальній сумі надходжень; аналізує причини і наслідки змін в динаміці надходжень, кількості платників, величини заборгованості зі сплати певних податків, сум штрафних санкцій, зокрема, суб'єктів ЗЕД.

2.2. Проходження практики на підприємстві

Тематичний план проходження практики на підприємстві

Зміст практики	Тривалість практики, днів
Оформлення перепустки та ознайомлення з наказом про призначення керівника практики від підприємства; інструктаж з техніки безпеки та охорони праці	1
Загальне ознайомлення з підприємством	1
Організаційна структура та структура управління підприємством	1
Майно та власність підприємства	2
Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та його взаємовідносини із зовнішнім середовищем	1
Система планування діяльності підприємства у сфері ЗЕД	2
Фінанси і витрати підприємства	2
Податки та обов'язкові платежі підприємства у сфері зовнішньоекономічної діяльності	1
Підсумковий баланс підприємства	1
Узагальнення фінансових результатів діяльності підприємства	1
Стратегія міжнародного маркетингу підприємства	2
Індивідуальне завдання	5

2.2.1. Загальне знайомство із підприємством (організацією) та його характеристика

В процесі проходження практики студенти **вивчають** взаємопов'язані питання (технічні, економічні, управлінські) щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства:

- історія становлення і розвитку підприємства, організації (статут підприємства, термін створення, юридична адреса);
- характеристика форми організації господарювання;
- галузева приналежність підприємства;
- форми та види ЗЕД підприємства;
- види продукції, що виробляється, експортується, імпортується, її номенклатура і асортимент;
- сегментація зовнішніх ринків продукції (послуг) підприємства;
- конкурентні переваги підприємства у сфері ЗЕД;
- загальний організаційно-технічний рівень процесу виробництва;
- наявність сучасних інформаційних технологій при виконанні функцій планування, організації, контролю у сфері ЗЕД на підприємстві.

2.2.2. Організаційна структура і структура управління підприємством

Студент повинен:

- ознайомитися з організаційною структурою управління підприємством;
- вивчити внутрішню організаційну структуру підприємства;
- з'ясувати систему організації економічної, зовнішньоекономічної, маркетингової роботи, бухгалтерського обліку та системи прийняття рішень на підприємстві, кількість працюючих, розподіл обов'язків;
- вивчити питання управління діяльністю підприємства з боку власників;
- ознайомитись з організаційною структурою зовнішньоекономічного підрозділу підприємства та розробити пропозиції щодо її удосконалення;
- проаналізувати місце, роль та завдання служб, які займаються зовнішньо-економічною діяльністю;
- накреслити схему організаційно-управлінської структури підприємства і дати пояснення до неї.

2.2.3. Майно і власність підприємства

Студент повинен:

- проаналізувати структуру майна підприємства (організації), у тому числі основних фондів, оборотних коштів та їх активів;
- охарактеризувати форму власності на майно;
- вивчити і виокремити джерела формування майна підприємства (матеріально-грошові внески засновників, інвестиційні вкладення; дотації з державного та місцевого бюджету тощо).

2.2.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та його взаємовідносини із зовнішнім середовищем

Студент повинен:

- виокремити місце господарюючого об'єкта у виробничому комплексі галузі, регіону, країни;
- вивчити та охарактеризувати склад контрагентів підприємства (постачальники,

посередники, клієнти, конкуренти);

- вивчити та описати його виробничі, економічні взаємозв'язки з контрагентами та іншими суб'єктами господарювання: організаціями і установами (зовнішнім середовищем), джерелами матеріально-технічних та сировинних ресурсів, покупцями продукції, кредитно-фінансовими установами, науково-дослідними структурами тощо;

- надати оцінку стабільності виробничих зв'язків, їх впливу на ефективність діяльності підприємства;

- проаналізувати економічну ситуацію (вплив зовнішніх чинників), в якій доводиться діяти підприємству;

- проаналізувати динаміку експорту товарів та послуг за звітний рік у порівнянні з попередніми роками. Охарактеризуйте фактори, що вплинули на динаміку реалізації продукції. Під час дослідження динаміки експорту за 5 років потрібно обчислити темпи приросту експорту за кожний рік;

- дані про експорт за досліджені роки потрібно згрупувати за країнами і за товарами в аналітичних таблицях;

- проаналізувати сильні й слабкі сторони продукту сфери ЗЕД підприємства: дизайн, якість, доставка, гарантії;

- вивчити порядок розрахунків підприємства із зовнішніми партнерами та напрямки використання валютної виручки;

- ознайомитися з найближчими перспективами розвитку зовнішньо-економічних зв'язків, з реальними можливостями виходу на зовнішній ринок;

- визначити можливості розвитку на підприємстві міжнародного інноваційного підприємництва;

- скласти перелік існуючих на підприємстві нормативно-правових документів, які регламентують процес управління якістю продукції, що відповідає міжнародним вимогам.

2.2.5. Система планування діяльності підприємства у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Студент повинен:

- надати характеристику підрозділу, що займається плануванням у сфері ЗЕД на підприємстві;

- вивчити документи (положення) про планування;

- вивчити методику розробки стратегічних, поточних (оперативних) планів, їх економічної оцінки;

- охарактеризувати систему організації і практичного здійснення контролю за виконанням планових завдань;

- з'ясувати методику розробки та вибору стратегії розвитку підприємства;

- з'ясувати роль поточного плану та його взаємозв'язок зі стратегією розвитку підприємства;

- охарактеризувати динаміку загального обсягу виробництва та реалізації продукції (в цілому, з урахуванням номенклатури й асортименту, виконання договорів щодо поставки продукції);

- охарактеризувати ефективність використання трудових ресурсів на підприємстві. Для цього на основі фактичних даних підприємства за останні 5 років проведіть аналіз стану і забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Проаналізуйте показники фактичної кількості працівників в цілому і по окремих категоріях. Виявіть зрушення у структурі працюючих, їх причини. Проаналізуйте якісні показники наявної робочої сили (кваліфікаційний рівень працюючих, стаж роботи, професійний склад). Чи працюють на підприємстві іноземні громадяни? Чи були створені за останній час нові робочі місця, наскільки актуальною для підприємства є проблема плинності кадрів.

2.2.6. Фінанси і витрати підприємства, що здійснює ЗЕД

Студент повинен:

- ознайомитись із системою фінансування та інвестування підприємства, основними фінансовими стратегіями, стратегіями використання ресурсів;
- проаналізувати систему управління витратами, собівартістю продукції;
- проаналізувати кошторис витрат на виробництво, собівартість товарної, реалізованої продукції;
- підрахувати прибуток від реалізації продукції, валовий (балансовий) прибуток, проаналізувати його динаміку за останні 5 років;
- вивчити механізм розподілу і використання прибутку, склад і порядок формування фонду споживання;
- розрахувати рентабельність продукції і виробництва.

2.2.7. Податки та обов'язкові платежі підприємства у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Студент повинен:

- ознайомитися із системою оподаткування підприємства, що займається ЗЕД, та методикою обчислення і сплати податків;
- здійснити аналіз податків та зборів, що сплачує підприємство за останні 5 років, пояснити зміни в динаміці сплачуваних сум;
- ознайомитися з методикою застосування пільг у сфері оподаткування ЗЕД, визначити їх стимулюючу роль;
- проаналізувати обов'язкові платежі, передбачені законом, дослідити їх динаміку за досліджуваний період.

2.2.8. Підсумковий баланс підприємства

Студент повинен:

- ознайомитися із принципами побудови та структурою форми № 1 „Баланс", підготовкою облікових даних для його складання;
- проаналізувати склад активів підприємства та динаміку його змін за 5 років;
- проаналізувати структуру пасиву балансу та динаміку її змін за 5 років;
- визначити стан розрахунків з дебіторами та кредиторами;
- проаналізувати фінансово-економічний стан підприємства за даними балансу, зробивши необхідні висновки.

2.2.9. Узагальнення фінансових результатів діяльності підприємства

Студент повинен:

- ознайомитися з принципами формування фінансових результатів роботи підприємства, що здійснює ЗЕД, та напрямками їх використання;
- ознайомитися з принципами побудови та структурою форми 2 „Звіт про фінансові результати;
- вивчити порядок визначення виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- визначити ефективність господарсько-фінансової діяльності підприємства;
- проаналізувати фінансові результати від реалізації продукції, іншої реалізації та позареалізаційних операцій за 5 років;
- проаналізувати фінансовий стан підприємства, оцінити його платоспроможність, забезпеченість підприємства обіговими коштами, взаємовідносини з банками і фінансовими органами;
- вказати на недоліки в його діяльності та виявити резерви для покращання фінансової

ситуації;

- розробити пропозиції щодо покращення фінансового стану підприємства. З метою виявлення тенденцій динаміки фінансового стану підприємства потрібно використати фінансову, податкову та статистичну звітність підприємства за останні 5 років.

2.2.10. Стратегія міжнародного маркетингу підприємства

Студент повинен:

- ознайомитись зі структурою підрозділу, що керує маркетинговою діяльністю (при відсутності його організаційних форм з'ясувати розподіл маркетингових функцій між керівними підрозділами підприємства, організації); визначити роль відділу збуту в системі маркетингу підприємства, організації;
- ознайомитись з ринком продукції підприємства, його специфікою, особливостями і перспективами;
- вивчити досвід організації маркетингових досліджень на підприємстві;
- з'ясувати, методику аналізу ринкових можливостей підприємства, дослідження попиту на продукцію, що експортується, надати оцінку їх ефективності;
- проаналізувати і оцінити у загальному вигляді конкурентоспроможність продукції підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках;
- з'ясувати стратегію маркетингу підприємства, організації на перспективу щодо номенклатури продукції, ринку збуту.
- вивчити систему ціноутворення підприємства (порядок розробки та встановлення цін);
- вивчити особливості формування витрат на виробництво;
- опрацювати напрямки діяльності підприємства щодо дослідження попиту і конкуренції у політиці ціноутворення.

2.2.11. Індивідуальне завдання.

За результатами практики на підприємстві студенти повинні виконати індивідуальне завдання, а саме, скласти маркетинговий план підприємства за схемою: огляд плану маркетингових заходів; поточний стан ринку; загрози і можливості; завдання і проблеми; маркетингова стратегія; програми дій; бюджети; контроль.

2.3. Проходження практики в органах Державної влади, науково-дослідних установах, що займаються проблемами регулювання та розвитку ЗЕД в Україні (Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України, Міністерстві закордонних справ України, Інституті світової економіки і міжнародних відносин НАН України, тощо)

Тематичний план проходження практики

Зміст практики	Тривалість практики, днів
Оформлення перепустки та ознайомлення з наказом про призначення керівника практики від організації (установи); інструктаж з техніки безпеки та охорони праці	1
Ознайомлення з організацією (установою) та загальна характеристика її діяльності	1
Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2
Динаміка макроекономічних та зовнішньоекономічних показників країни	2
Іноземні інвестиції та ефективність їх використання	2
Організація міжнародних перевезень в Україні та оцінка їх ефективності	2
Страхування у міжнародній торговельній практиці	2
Розрахункові і кредитні операції у зовнішньоекономічній діяльності	3
Індивідуальне завдання	5

2.3.1. Ознайомлення з організацією (установою) та загальна характеристика її діяльності

Організаційну структуру організації (установи), загальну характеристику її діяльності студент вивчає самостійно та докладно відображає зібрану інформацію у звіті.

2.3.2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

В процесі проходження переддипломної практики студенти 5 курсу факультету економіки та оподаткування (за напрямом підготовки «Міжнародна економіка») **вивчають** взаємопов'язані питання (технічні, економічні, юридичні, управлінські) щодо розвитку, регулювання, стимулювання, контролю за здійсненням зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Студент повинен:

- дослідити нормативні акти України із зовнішньоекономічної діяльності;
- проаналізувати систему нетарифного регулювання ЗЕД в Україні;
- проаналізувати систему тарифного регулювання ЗЕД в Україні;
- охарактеризувати порядок здійснення митних процедур та оформлення відповідної документації;
- дослідити організацію та здійснення митного контролю;
- дослідити механізм декларування товарів;
- дослідити ставки мита та з’ясувати їх вплив на ефективність зовнішньоекономічних операцій;
- вивчити порядок отримання ліцензії на здійснення експортно-імпортних операцій;
- дослідити механізм валютного регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

2.3.3. Динаміка макроекономічних та зовнішньоекономічних показників країни за останні п’ять років

Студент повинен:

- проаналізувати зміни ВВП за досліджуваний період (5 років) в абсолютному та відносному значеннях;
- проаналізувати динаміку зовнішнього боргу країни;
- дослідити динаміку зростання цін на експортні, імпортні товари та послуги у певній галузі (за вибором студента) за цей період;
- дослідити зміни обмінного курсу (грн/дол. США) за звітний період;
- вивчити динаміку обсягів та темпи змін промислового виробництва;
- проаналізувати показники експорту й імпорту товарів та послуг:
  - а) за галузями;
  - б) за видами діяльності;
  - в) за товарною структурою;
  - г) регіональною структурою;
  - д) визначити динаміку експорту та імпорту за звітний період;
  - е) експортну та імпортну квоти та рівень залежності економіки України від міжнародної економіки;
  - є) визначити обсяг чистого експорту, проаналізувати фактори, що вплинули на формування додатного чи від'ємного чистого експорту.

2.3.4. Іноземні інвестиції та ефективність їх використання

Студент повинен:

- вивчити динаміку обсягів залучення іноземних інвестицій за останні 5 років;
- дослідити галузеву структуру прямих іноземних інвестицій в Україну;
- з'ясувати структуру іноземних інвестицій, залучених в Україну з різних країн;
- проаналізувати рух сукупного капіталу нерезидентів в Україні впродовж звітного року;
- проаналізувати прямі іноземні інвестиції в розрізі регіонів України;
- проаналізувати прямі інвестиції з України в економіку інших країн;
- дослідити рух сукупного капіталу резидентів в економіки інших країн;
- проаналізувати прямі інвестиції з регіонів України в економіку інших країн;
- надати оцінку ефективності використання прямих іноземних інвестицій в Україні.

2.3.5. Організація міжнародних перевезень в Україні та оцінка їх ефективності

Студент повинен:

- охарактеризувати порядок надання транспортно-експедиційних послуг підприємствам в Україні та умови їх здійснення при перевезенні зовнішньоторговельних і транзитних вантажів;
- вивчити і проаналізувати міжнародну транспортну документацію;
- з'ясувати механізм фрахту та страхування міжнародних перевезень;
- описати методику визначення ціни за транспортне обслуговування;
- проаналізувати:

а) ефективність перевезень автомобільним транспортом;
б) ефективність перевезень водним транспортом;
в) ефективність перевезень залізничним транспортом;
г) ефективність перевезень повітряним транспортом;
д) ефективність перевезень трубопровідним транспортом.

2.3.6. Страхування у міжнародній торговельній практиці

Студент повинен:

- охарактеризувати основні види страхування у зовнішній торгівлі;
- окреслити структуру і основні види страхових полісів;
- проаналізувати особливості страхування зовнішньоекономічної діяльності в Україні (на конкретних прикладах!).

2.3.7. Розрахункові і кредитні операції у зовнішньоекономічній діяльності

Студент повинен:

- з'ясувати сутність, особливості й форми міжнародних торгових розрахунків та практику їх застосування в Україні;
- проаналізувати ризики зовнішньоекономічних розрахунків та засоби їх запобігання;
- надати характеристику основних форм кредитування;
- проаналізувати кредитування зовнішньоекономічної діяльності в Україні за кредитними лініями міжнародних організацій: ЄБРР, МВФ, Світовий банк та їх розвиток за останні 5 років.

2.3.8. Індивідуальне завдання

Студент-практикант має надати свої оцінки явищам, процесам, показникам, виявити проблеми їхнього розвитку в Україні, надати ґрунтовні пропозиції щодо усунення цих проблем та вдосконалення відповідних аспектів зовнішньоекономічної діяльності **ПО КОЖНОМУ РОЗДІЛУ ЗВІТУ, окрім 2.3.1.!**

Наприклад:

1. За результатами аналізу механізму регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні автором зроблено наступні висновки: *(перелік недоліків та переваг).*

За для усунення виявлених проблем автор пропонує наступні шляхи (методи):…….

2. Під час аналізу динаміки макроекономічних та зовнішньоекономічних показників України були з'ясовані наступні негативні та позитивні тенденції: ……

Для підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності України в даному контексті пропонуємо:…

І так далі по кожному пункту.

ПРИМІТКА: <u>Аналіз всіх процесів, явищ, показників здійснюється за останні п'ять років!</u>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Батченко Л. В. Методика системної діагностики впливу стану зовнішньої торгівлі на зміну рівня економічного суверенітету України / Л. В. Батченко, О. О. Ашурков, О. Г. Ткаченко ; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк : Юго-Восток, 2012. — 76 с.
2. Белінська Я.В., Коляда О.В., Чернова О.В., Назаров І.М., Юр'єва П.Б. Експортно-імпортні операції : Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни - Ірпінь : УДФСУ, 2018. – 254 с.
3. Білорус О. Г., Лук'яненко Д.Г., та ін. Глобалізація і безпека розвитку. - К.: КНЕУ, 2015. - 733с.
4. Гончарук Т.І. Конкуренція і конкурентоспроможність: зміст і розвиток у перехідній економіці. – К.: УАБС. – 2013 – 179 с..
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підручник для вузів / І. В. Багрова, Н. І. Редіна, В. Є. Власюк, О. О. Гетьман. — Дніпропетровськ, ДДФЕІ, 2016. — 580 с.
6. Кучерова І.М. Фіскальне регулювання діяльності транснаціональних корпорацій: монографія. - Київ: ЦУЛ, 2016. - 192 с.
7. Немировська О.В. Механізм регулювання взаємодії національної економіки з транснаціональними корпораціями// Економіка та держава, 2015.- №12. - С.121-125
8. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р.// Відомості Верховної Ради УРСР.-1991.-№29.-ст.377.
9. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/
10. Світовий ринок товарів та послуг : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 720 с.
11. Стратегії та тактики міжнародних торговельно-економічних переговорів: міжпредм. комплекс. тренінг зі спец. 8103 магістер. прогр. "Міжнародна торгівля" / Т. М. Циганкова [та ін.] ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2011. - 213 с
12. Структурні зміни та регулювання ринків в умовах лібералізації зовнішньої торгівлі України : наук. доп. / [Осташко Т. О. та ін.] ; за ред. Т. О. Осташко ; НАН України, ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України". — Київ : ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України", 2015. — 93 с.
13. Структурна переорієнтація зовнішньої торгівлі у системі факторів економічного зростання / [А. А. Мазаракі та ін.] ; за заг. ред. А. А. Мазаракі ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. — 651 с.

Допоміжна:

1. Бакалінська О.О. Організаційно-правові засади захисту економічної конкуренції в Україні: монографія. – К: КНЕУ, 2014.- 456 с.
2. Ножовнік О. М. Міжнародна торгівля, оподаткування та страхування для бізнесу: огляд ключових проблем [Текст] : навч. посіб. з англ. мови проф. спілкування для студ. напряму підготов."Міжнародна економіка" / Олег Ножовнік ; ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК". - К. : [б. в.], 2013. - 326 с.
3. Новикова М. В. Міжнародна торгівля : конспект лекцій / М.В.Новикова, О.П.Стасюк ; М-во освіти і науки України, Нац. авіац. ун-т. — К. : НАУ, 2007. — 144 с.
4. Новицький В. Є. Міжнародна торгівля : навч. посіб. : [підруч. для студентів вищ. навч. закл.] / Новицький Валерій Євгенович. — Київ : Зовнішня торгівля : Ельга, 2007. — 259 с.

5. Основы международной торговли : пособие для начинающих экспортеров / Севостьяненко Э. З., Перепелица Г. В., Перепелица В. И., Чевичалов Е. В. — Краматорск : Контраст, 2015. — 130 с.

6. Тюріна Н.М. Карвацка. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 408 с.

7. Шкурупій О. В. , Гончаренко В. В., Артеменко І. А. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. / За ред. О. В. Шкурупій. — К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Асоціації політичних наук. http://www.psa.ac.uk

2. Офіційні сервери урядів держав. Міжнародні організації. IQ Resources from the International Organizations Net. http://csf.colorado.edu/isa/sections/ io/internet.html

3. Інформація про міжнародні організації Europa. http://europa.eu.int/index-en.htm

4. Офіційний сервер Європейського Союзу. EuroInternet. http://fgr.wu-wien.ac.at/nentwich/euroint.htm

5. Інформація про процеси європейської інтеграції Virtual Library of International Development Cooperation http://www.alcazar.com/

6. Питання світового розвитку. Міжнародна торгівля, економіка, допомога. Interaction http://www.interaction.pair.com/development/

7. Національна бібліотека України імені В. И. Вернадського - Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua.

8. Національна парламентська бібліотека - Режим доступу: http://nplu.org/

Міжнародні видання:

1. Butterworths Journal of International Banking and Financial Law, №7. Butterworths Journal of International Banking and Financial Law.- London. - 2014. - 405-472 p.

2. Contemporary problems of the socio-economic policy in Poland/ Editor: Maria Bucka. Economic and environmental studes No. 10/2014. - Opole: Opole University, 2014. - 202 st.

3. Crisis, Cuts, Contemplations : How Academia May Help Rescuing Society: Proceedings of the Conference of the Magna Charta Observatory 17-18 September 2013/ Observatory for fundamental University Values and Rights. - Italy: Damiami, 2013. - 107 p.

4. Fundamental Financial Accounting Concepts/ T. P.Edmonds, F.M. McNair, E.E.Milam, P.R.Olds,. - Fourth Edition. - New York: McGraw-Hill/Irwin, 2013. - 676 p.

5. International Ekonomic Policy/ Vadym Hetman Kiev National Economic University. - Pabliashed twice a year. - 236p.

6. International Investment Instruments: A Compendium/ UNCTAD; Division on Investment, Technology and Enterprise Development, volume X. - New York and Geneva: United Nations, 2013. - 322 c.

7. International Tax and Finance. T. 12, 3. International Tax and Public Finance.- Germany. - Germany, 2015. - 334 c.

8. Journal of international financial management & accounting/ International Association for Accouting Education and Research, 2014. - 90p.

9. Modelling and Analysis of Safety and Risk in Complex Systems. - Saint Petersburg: IPME, 2013. - 517 p.

10. National Tax Jornal. Vol. LVII, 2, Part 1. National Tax Journal.- Washington. - Washington, 2016. - 352 p.

11. SEEJE: South-Easten Europe journal jf Economics/ University of Macedonia. – Thessaloniki, 2015. - 266p.

Додаток 1

Зразок оформлення зворотної сторони титульного аркуша звіту з виробничої практики

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬН СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут економіки,
оподаткування та митної справи
Кафедра міжнародної економіки

З В І Т

з виробничої практики

на _____
(назва бази практики)

здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 056 «Міжнародні економічні відносини»

спеціалізація «Міжнародна економіка»

група МЕБ-__

_____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Період практики_____

Керівник практики
від бази практики _____
(прізвище, ім'я, по-батькові, посада, підпис)

Керівник практики від
Університету _____
(прізвище, ім'я, по-батькові, посада, підпис)

ІРПІНЬ – 201_

Продовження додатку 1

Зразок оформлення зворотної сторони титульного аркуша звіту з виробничої практики

Реєстрація _____ _____
номер дата підпис лаборанта кафедри

Рекомендовано до захисту _____ _____
підпис наукового керівника дата ініціали, прізвище наукового керівника

Результат захисту _____ _____
оцінка дата захисту

Члени комісії _____ _____
підпис ініціали, прізвище

_____ _____
підпис ініціали, прізвище

_____ _____
підпис ініціали, прізвище

Додаток 2

ХАРАКТЕРИСТИКА

здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 056 «Міжнародні економічні відносини»

спеціалізація «Міжнародна економіка»

група МЕБ-__

_____

(прізвище, ім'я, по-батькові)

за період проходження практики

на _____

(база практики)

з _____

(термін проведення практики)

Оцінка _____

Керівник практики
від бази практики

підпис (прізвище, ініціали)

МП

Додаток 3

Р Е Ц Е Н З І Я
на
звіт про проходження практики
на _____
(база практики)

здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 056 «Міжнародні економічні відносини»

спеціалізація «Міжнародна економіка»

група МЕБ-__

_____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

з _____
(термін проведення практики)

ОЦІНЮВАННЯ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ

№	Етапи виконання роботи	К-ть балів	
		план	факт
1.	Зміст розділів (з обов'язковою наявністю аналітичної частини та висновків)	**30 б.**	
2.	Наявність додатків та їх відповідність розділам звіту	**10 б.**	
3.	Оформлення звіту та додатків	**5 б.**	
4.	Вчасність виконання	**5 б.**	
5.	Захист звіту	**50 б.**	
Всього:		**100 б.**	

Керівник практики
від навчального закладу _____
підпис ,прізвище, ініціали

Дата _____

Додаток 4

ЗМІСТ
звіту про проходження виробничої практики в ОДПІ (ДПІ)

1. Загальне ознайомлення із структурою ОДПІ (ДПІ)……..
2. Облік та роз'яснювальна робота з платниками податків……..…
3. Контроль за фінансовими установами та операціями у сфері ЗЕД. Валютний контроль..…….
4. Контроль за справлянням податку на додану вартість…..…….……...
5. Контроль за справлянням акцизного податку…….…
6. Контроль за справлянням податку на прибуток підприємств…….
7. Контроль за справлянням податку з доходів фізичних осіб……..…….…
8. Контроль за справлянням плати за землю……..……..…
9. Контроль за справлянням екологічних та ресурсних платежів……..…
10. Контроль за справляння місцевих податків та зборів……
11. Індивідуальне завдання……

Список використаної літератури . . . . . .
Додатки . . . . . .

ЗМІСТ
звіту про проходження виробничої практики на підприємстві

1. Загальне знайомство із підприємством та його характеристика…….
2. Організаційна структура і структура управління підприємством…….
3. Майно і власність підприємства……
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та його взаємовідносини із зовнішнім середовищем…….
5. Система планування діяльності підприємства у сфері ЗЕД……
6. Фінанси і витрати підприємства, що здійснює ЗЕД……
7. Податки та обов'язкові платежі підприємства у сфері ЗЕД……
8. Підсумковий баланс підприємства ……..
9. Узагальнення фінансових результатів діяльності підприємства…….
10. Стратегія міжнародного маркетингу підприємства…….
11. Індивідуальне завдання……

Список використаної літератури . . . . . .
Додатки . . . . . .

ЗМІСТ
звіту про проходження виробничої практики в організації (установі)

1. Ознайомлення з організацією та загальна характеристика її діяльності….
2. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні …….
3. Динаміка зовнішньоекономічних показників країни…….
4. Іноземні інвестиції та ефективність їх використання ……
5. Організація міжнародних перевезень в Україні та оцінка їх ефективності…
6. Страхування у міжнародній торговельній практиці…….

7. Розрахункові і кредитні операції у ЗЕД ……..…….
8. Індивідуальне завдання……..

Список використаної літератури . . . . . .
Додатки . . . . . .

Додаток 5

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 2. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с. — (Ювеліри України ; т. 1).
Два автори	1. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). 2. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.
Три автори	Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.
Чотири автори	1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ «Украгропромпродуктивність», 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). 2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).
П’ять і більше авторів	1.Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Лущихина И. М. и др.] ; под. ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с.
Без автора	Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.
Багатотомний документ	1.Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005— .— (Серия «Нормативная база предприятия»). Т. 1. — 2005. — 277 с. 2.Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. Право, 2002— .— Т. 4: Косвенные налоги. — 2007. — 534 с.

Продовження додатку 5

Матеріали конференцій, з'їздів	1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с. 3. Матеріали IX з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. — К. : Асоц. укр. банків, 2000. — 117 с. — (Спецвип.: 10 років АУБ). 4. Ризикологія в економіці та підприємництві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с.
Словники	Європейський Союз: словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань). 2. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).
Стандарти	Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).
Автореферати дисертацій	Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 «Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології» / Нгуен Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	1. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моісеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29. 2. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20.
Електронні ресурси	Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим-2003») [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.

Додаток 6

Анкета
оцінювання рівня знань студента-практиканта
спеціальності 056 «Міжнародні економічні відносини»
Університету державної фіскальної служби України

(анкета є невід'ємною складовою звіту про проходження практики й обов'язкова до заповнення керівником практики від бази проходження практики)

_____

(прізвище, ім'я, по батькові студента-практиканта)

_____

(база проходження практики, відділ)

1. Оцініть рівень теоретичних знань студента:

0 1 2 3 4 5

2. Що, на Вашу думку, потрібно вдосконалити у підготовці фахівця (*за необхідності*)?

фахові знання;
вміння застосовувати інформаційні технології;
здатність працювати в команді;
інше, Ваші вимоги_____
_____
_____.

3. Оцініть ступінь готовності студента-практиканта до виконання професійних завдань по завершенні навчання? *(оберіть рівень)*

низький рівень;
достатній рівень;
середній рівень;
високий рівень.

4. Визначте рівень компетентностей, виявлених студентом-практикантом :

- здатність демонструвати знання сучасних теоретичних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин;

0 1 2 3 4 5

- здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженості часу і ресурсів з урахуванням принципів тайм-менеджменту;

0 1 2 3 4 5

- здатність працювати в команді, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, дотримуючись принципів професійної етики;

0 1 2 3 4 5

- здатність формувати системний науковий світогляд, проявляти креативність, продукувати і приймати обґрунтовані рішення;

0 1 2 3 4 5

- здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх програмних продуктів;

0 1 2 3 4 5

- здатність швидко навчатись, сприймати нове та в подальшому застосовувати інформацію в роботі.

0 1 2 3 4 5

_____

(Підпис, прізвище, ім'я, по батькові керівника від бази практики)

М.П.